

ዳኞች፡- ተገኔ ጌታነህ
ሐጎስ ወልዱ
አልማው ወሌ
ዓሊ መሐመድ
ነጋ ዱፍሣ

አመልካች፡- የኢትዮጵያ ቴሌኮሙኒኬሽን ኮ/ን

- ተጠሪዎች፡- 1. በረከት በለጠ
2. ታሪኩ ተሰማ

መዝገቡን መርምረን የሚከተለውን ፍርድ ሰጥተናል፡፡

ፍ ር ድ

ለሰበር አቤቱታው መነሻ የሆነው ጉዳይ በአሰሪና ሠራተኞች መካከል የተነሣውን የሥራ ክርክር የሚመለከት ነው፡፡ ክርክሩ በአዋሃ ከተማ የመጀመሪያ ደረጃ ፍ/ቤት መደበኛ ችሎት ሲጀመር ከሣሾች የነበሩት ተጠሪዎች ናቸው፡፡ በአመልካች ላይ ክስ የመሠረቱት የሥራ ውላችንን ከሕግ ውጪ አቋርጦብናል በማለት ነው፡፡ በዚህ መሠረትም ወደ ሥራቸው እንዲመልሳቸው፤ ይህ ካልተቻለ ደግሞ ልዩ ልዩ ክፍያዎችን ይከፈላቸው ዘንድ እንዲወሰንላቸው ጠይቀዋል፡፡ አመልካች በበኩሉ ለክስ በሰጠው መልስ ተጠሪዎች የተቀጠሩት ለተወሰነ ጊዜ የተወሰነ ሥራ ለመሥራት ነው፡፡ የተሰናበቱትም በውሉ መሠረት ነው በማለት ተከራክሮአል፡፡ ፍ/ቤቱም የሁለቱን ወገኖች ክርክር ከመረመረ በኋላ፤ የሥራ ውሉ የተቋረጠው በውሉ እና በሕገ መሠረት ነው እሚል መደምደሚያ ላይ ደርሶአል፡፡ በዚህ መሠረትም በሕገ መሠረት መክፈል አለበት ያለውን ክፍያ ብቻ ተከፍሎአቸው ይሰናበቱ በማለት ወስኖአል፡፡ በሌላ በኩል ደግሞ ተጠሪዎች ውሳኔውን በመቃወም ለአዋሃ ከተማ ክፍተኛ ፍ/ቤት መደበኛ ጉዳይ ችሎት ይግባኝ በማቅረባቸው ክርክሩ በድጋሚ የተሰማ ሲሆን ፍርድ ቤቱም የተጠሪዎችን ክርክር በመቀበል ይግባኝ የተባለበትን ውሳኔ ሽሮአል፡፡ ተጠሪዎች ወደ ሥራቸው ይመለሱ በማለትም ወስኖአል፡፡ በመጨረሻም አመልካች ለደቡብ ብ/ብ/ሕ/ክ/መ/ጠ/ፍ/ቤት ሰበር ችሎት አቤቱታ አቅርቦ የነበረ ሲሆን፤ የሰበር ችሎቱ አቤቱታ በቀረበበት ውሳኔ የተፈፀመ መሠረታዊ የሕግ ስህተት የለም በማለት አቤቱታውን ሰርዞአል፡፡ የአሁኑ የሰበር አቤቱታ የቀረበው በዚህ ላይ ነው፡፡

አመልካች ሚያዝያ 6 ቀን 2003 ዓ.ም በፃፈው ማመልከቻ በሥር ፍ/ቤቶች ውሳኔ መሠረታዊ የሕግ ስህተት ተፈጽሞአል የሚልበትን ምክንያት በመግለጽ አቤቱታውን አቅርቦአል፡፡ እኛም አቤቱታውን መሠረት በማድረግ ተጠሪዎችን አስቀርቦን ክርክሩን ሰምተናል፡፡ አቤቱታው በሰበር ችሎቱ እንዲታይ የተደረገው በአመልካች እና በተጠሪዎች መካከል ተደርጎ የነበረው የሥራ ውል የተቋረጠው ከሕግ ውጪ ነው የመባሉን አግባብነት ሊመረመር ይገባል በመባሉ ነው፡፡

በመሆኑም በዚህ ረገድ አመልካች እና ተጠሪዎች ያሰሙትን ክርክር አቤቱታው ከቀረበበት ውሣኔ እና ከሕጉ ጋር አገናዝቦን መርምረናል።

ከሥር ጀምሮ የተደረገው ክርክር እና የተሰጡት ውሣኔዎች ይዘት እንዳየነው በአመልካች እና በተጠሪዎች መካከል የተደረገው የሥራ ውል በሚሰራው ሥራ ዓይነት እና በጊዜ የተወሰነ ነው። ተጠሪዎች የተቀጠሩት ሳይሰበሰብ የቆየውን የስልክ አገልግሎት ክፍያ ለመሰብሰብ ይቻል ዘንድ በፍ/ቤት እየቀረቡ ለመከራከር ወይም የነገረ ፈጅነት አገልግሎት ለመስጠት ነው። ውሉ ይህ ለመሆኑ በፍራ ነገር ረገድ አላማከራከሩ የሥር ፍ/ቤቶች በሰጡአቸው ውሣኔዎች ተመልክቷል። በእርግጥ አመልካች ውሉን ለአንድ ጊዜ አራዝጦት እንደነበር በክርክሩ ተገልጿል። ክርክሩን በመጀመሪያ ደረጃ የሰማው ፍ/ቤት የተጠሪዎችን ክስ ውድቅ ያደረገው /ውሉ በሕጉ አግባብ ነው የተቋረጠው ያለው/ የውሉን ይዘት እና የሥራው ማለቅ ግምት ውስጥ በማስገባት ነው። ይግባኙን የሰማው ፍ/ቤትም ቢሆን በውሉ ይዘት ላይ የተለየ ግንዛቤ እንዳለው አልገለጸም። ተጠሪዎች የተቀጠሩበት ሥራ አላለቀም እሚል መደምደሚያ ላይ አልደረሰም። ውሉ ላልተወሰነ ጊዜ የተደረገ ነው ለማለት የበቃው አመልካችን እንደተቋም በመውሰድ ብቻ ነው። ተጠሪዎች የተቀጠሩበት መለስተኛ የሕግ ባለሙያ የሚል ነው። ይህ የሥራ መደብ ደግሞ ተቋሙ እስካለ ድረስ ያለ ነው የሚል ምክንያት ነው የሰጠው።

በእርግጥ አመልካች እንደተቋም አሁንም አለ፤ መኖሩም ይቀጥላል። ለክርክሩ አወሳሰን መያዝ ያለበት ጭብጥ ተጠሪዎች የተቀጠሩት በአሰሪና በሠራተኛ ጉዳይ አዋጅ ቁ. 377/96 አንቀጽ 10 መሠረት ነው ወይስ አይደለም የሚል ነው። ይህ ጭብጥ መፈታት ያለበትም የአመልካችን ድርጅታዊ አቋም መሠረት በማድረግ ሳይሆን፤ በሥራው አይነትም የተወሰነ ነው። በውሉ መሠረት ተጠሪዎች የተቀጠሩበት ሥራ የሚያልቅ አይደለም ወይም አላለቀም አልተባለም። በመሆኑም አመልካች ተጠሪዎችን በሠራተኛነት ይዞ የሚቀጥልበት የሕግ ምክንያት የለም። ውሉ ለተወሰነ ሥራ የተደረገ በመሆኑ አመልካች ተጠሪዎችን ያሰናበተው በአንቀጽ 10/1 እና 24/1/ መሠረት ነው። ይግባኙን የሰማው ፍ/ቤት የሰጠው ውሣኔ ከዚህ አንፃር ሲታይ መሠረታዊ የሕግ ስህተት ያለበት ነው ለማለት ችለናል። ስለዚህም ተከታዩን ወስነናል።

ው ሣ ኔ

1. የአዋጣ ከተማ ከፍተኛ ፍ/ቤት መደበኛ ጉዳይ ችሎት በመ.ቁ. 09768 መጋቢት 15 ቀን 2003 ዓ.ም የሰጠው ውሣኔ እና የደቡብ ብ/ብ/ሕ/ክ/መ/ጠ/ፍ/ቤት ሰበር ችሎት በመ.ቁ. 52288 ሚያዝያ 4 ቀን 2003 ዓ.ም የሰጠው ትዕዛዝ በፍ/ብ/ሥ/ሥ/ሕግ ቁ. 348/1/ መሠረት ተሸረዋል።
2. በአመልካች እና በተጠሪዎች መካከል ተደርጎ የነበረው የሥራ ውል የተቋረጠው በሕግ አግባብ ነው ብለናል።
3. ግራ ቀኙ ወገኖች ወጪና ኪሣራ ይቻቻሉ።
መዝገቡ ተዘግቷል፤ ይመለስ።

የማይነበብ የአምስት ዳኞች ፊርማ አለበት።

ቤ/መ